

Grad Dubrovnik

Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo

Poslovanje neprofitnih organizacija sukladno novim zakonskim odredbama

**Informativni priručnik o djelovanju neprofitnih
organizacija**

2015.

Sadržaj

UVODNA RIJEČ.....	4
NOVI ZAKON O UDRUGAMA	5
Usklađivanje statuta sa novim zakonom.....	7
Načela djelovanja udruga	7
Osnivanje	8
Kriteriji za članstvo	8
Statut	9
Naziv udruge.....	10
NADLEŽNOST I OVLASTI SKUPŠTINE	10
Osoba ovlaštena za zastupanje	11
Registracija udruge	11
Upis u registar udruga	11
Rješavanje sporova.....	12
Imovina i financiranje udruga.....	13
Gospodarske djelatnosti udruga	13
Udruge kao porezni obveznici	14
FINANCIRANJE PROGRAMA I PROJEKATA UDRUGA OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO	15
Obveze udruge financiranih iz javnih izvora.....	15
Financijsko poslovanje udruga	16
Statusne promjene udruga.....	16
Nadzor nad radom udruga	17
PRESTANAK POSTOJANJA UDRUGE.....	18
Brisanje udruge	19
Likvidator	19
Skraćeni postupak za prestanak postojanja udruge.....	20
Brisanje iz registra i prestanak postojanja.....	20
Raspodjela imovine	21
PREKRŠAJNE ODREDBE.....	21
Prijelazne i završne odredbe	22
Popratni propisi	22

ZAKON O FINANCIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA (NN 121/14.)	24
Popratni propisi	24
Zakonski obveznici.....	24
Djelomični obveznici Zakona	24
FINANCIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA.....	25
Pet područja samoprocjene	25
Izveštaj o trošenju proračunskih sredstava	26
KNJIGOVODSTVO.....	27
Poslovne knjige.....	27
Pomoćne knjige	27
Poslovne knjige udruge	28
Financijsko izvještavanje udruge	28
REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA.....	29
GODIŠNJI FINAINCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2014. GODINU – ROK : 2.OŽUJKA 2015:	31
Klasifikacija prihoda.....	31
Priznavanje prihoda.....	32
Priznavanje donacija.....	32
Stanje imovine i obveza.....	32
Inventura	32
OBVEZE UDRUGA PREMA GRADU	33
KORISNI LINKOVI	34
Aktualni propisi.....	35
NAPOMENE I UPUTE.....	36

UVODNA RIJEČ

Poštovane čitateljice i čitatelji,

svrha izrade ovog Priručnika je da članovima neprofitnih organizacija osiguramo kratak pregled i najvažnije zakonske promjene vezane uz djelovanje i rad neprofitnih organizacija. Proračunom Grada Dubrovnika za 2014. godinu putem Upravnog odjela za kulturu i baštinu, Upravnog odjela za urbanizam, prostorno planiranje i zaštitu okoliša te Upravnog odjela za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo financirane su športske udruge, udruge tehničke kulture, udruge iz područja socijalne i zdravstvene skrbi, udruge za unaprjeđenje kvalitete života osoba s posebnim potrebama, udruge vezane za strategiju osoba s invaliditetom, udruge vezane za skrb o djeci i mladima, udruge civilnog društva, udruge vezane za skrb o stradalnicima Domovinskog rata te brojne druge udruge u ukupnom iznosu od 21.635.843,65 kuna.

Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo jednom godišnje objavljuje javni poziv za sufinanciranje programa i projekata udruga i drugih pravnih i fizičkih osoba u kojem se navode prioriteti za pojedina područja, a od velikog su značaja za Grad Dubrovnik. Prijave na javni poziv razmatraju članovi Povjerenstva za odabir programa/projekata temeljem unaprijed utvrđenih i objavljenih kriterija. Po završenom postupku Grad Dubrovnik s korisnicima kojima su dodijeljena financijska sredstva sklapa ugovor o financijskoj potpori, kojim se uređuju međusobna prava i obveze. Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo provodi nadzor nad sufinanciranim programima temeljem dostavljenih polugodišnjih i godišnjih financijskih i programskih izvještaja.

U ovom Priručniku obrađena su dva nova zakona, Zakon o udrugama i Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, uz popratne zakonske i podzakonske propise. Novim zakonskim odredbama precizno su definirane obveze udruga, kao i posljedice nepridržavanja istih u pravnom i financijskom smislu. Priručnik je izrađen u informativne svrhe kako bi se članovi, kao i odgovorne osobe unutar neprofitnih organizacija bolje upoznali sa novim obvezama te posljedicama novih zakonskih izmjena.

Obzirom da Grad Dubrovnik osigurava značajna sredstva za promoviranje i djelovanje neprofitnih organizacija na području Dubrovnika molimo sve korisnike da temeljno prouče nove zakonske regulative kako bi se uskladili sa novim zakonskim regulativama te nastavili pozitivan trend razvoja neprofitnih organizacija u Dubrovniku.

Nadamo se da će korisnicima ovaj Priručnik olakšati pristup potrebnim informacijama te da će ispuniti svrhu za koju je izrađen.

Miho Katičić, dipl. oec.

pročelnik

NOVI ZAKON O UDRUGAMA

Novi Zakon o udrugama usvojen je nakon duge javne rasprave koja je pokrenuta u veljači 2012. godine a rasprava se temeljila na analizi desetogodišnje provedbe Zakona o udrugama. Stari Zakon o udrugama na snazi je od 1. siječnja 2002. godine a u primjeni je bio približno dvanaest (12) godina. Sadržavao je veliki broj nedostataka, nejasnih odredbi vezanih za članstvo u udruzi, rad skupštine, loše razrađen unutarnji ustroj udruge, udruživanje udruga u saveze te upravljanje udrugom i tijelima udruge.

Konačni prijedlog Zakona o udrugama podnesen je 21. svibnja 2014. godine a potom je upućen u saborsku proceduru.

Odredbama u novom Zakonu stavljen je veliki naglasak na transparentnost i javnost poslovanja udruga te na financijsko poslovanje udruga koje djeluju na području Republike Hrvatske. Novim Zakonom proširen je obvezni sadržaj statuta a odnosi se na odredbe o članstvu unutar udruge, definiranje gospodarskih djelatnosti, odredbe o području djelovanja sukladno ciljevima, odredbe o načinu osiguranja javnosti djelovanja udruge, odredbe o sazivanju skupštine u slučaju isteka mandata te odredbe o izboru i opozivu likvidatora.

Jedna od promjena je i obveza javnosti registra. Podaci upisanih u registar udruga i registar stranih udruga objavljuju se na internetskoj stranici Ministarstva uprave, a na taj način svi podaci upisani u registre i statut bi bili dostupni javnosti. Uz navedene promjene predviđeno je da u registru udruga budu javno dostupna i izvješća o financijskom poslovanju udruge s odgovarajućom dokumentacijom. Ove promjene olakšavaju udrugama pristup sredstvima iz javnih izvora.

Kad se govori o odgovornosti za obveze nastale radom i djelovanjem udruge propisano je da udruga za nastale obveze odgovara svojom cjelokupnom imovinom. Novim Zakonom odgovornost je proširena i na osobe ovlaštene za zastupanje, pri čemu za štetu učinjenu udruzi ili trećim osobama odgovaraju sukladno općim propisima o odgovornosti za štetu.

Propisano je i postupanje nadležnih tijela i ureda u slučajevima kad nastupi jedan od razloga za prestanak postojanja udruge. Postupak likvidacije, brisanje udruge te način raspolaganja imovinom u slučaju prestanka postojanja udruge dodatno je preciziran.

Jedna od bitnih promjena je svakako skraćeni postupak za prestanak postojanja udruge. Većina članova upravnog tijela udruge može dati izjavu pred javnim bilježnikom da udruga ne djeluje, da su sve obveze udruge ispunjene te da je preostala imovina udruge raspodijeljena sukladno statutu i zakonskim propisima. Navedena promjena je bitna jer se na ovaj način ne mora provoditi postupak likvidacije. Odgovorni članovi upravnog tijela su solidarno odgovorni za sve moguće obveze udruge sukladno izjavi koju su dužni dati pred javnim bilježnikom i to pet (5) godina od dana brisanja udruge iz registra udruga.

Kad se govori o imovini udruge propisano je da udruga može raspolagati vlastitom imovinom samo za ostvarivanje ciljeva i obavljanja djelatnosti koje su propisane statutom udruge a nisu u suprotnosti sa zakonskim propisima.

Posebnim propisima udrugama se mogu utvrditi porezne olakšice koje provode programe od interesa za opće dobro.

Novi Zakon o udrugama donesen je 06. lipnja 2014. godine a stupio na snagu 01. listopada 2014. godine.

Dana 14. siječnja 2015. godine Ministarstvo uprave usvojilo je [Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj \("Narodne novine", br. 4/15.\)](#)¹

Do 01. siječnja 2015. godine Vlada Republike Hrvatske trebala je donijeti Uredbu kojom bi odredila kriterije, mjerila i postupke financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge. – U IZRADI.

Po donošenju Uredbe prestaje važiti [Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga \("Narodne novine", br. 16/07.\)](#).²

Pojam udruge

Članak 4. [Zakona o udrugama \(„ Narodne novine“, br. 74/14.\)](#),

„Udruga u smislu ovog Zakona je svaki oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba koje se radi zaštite njihovih probitaka ili zauzimanja za zaštitu ljudskih prava i sloboda, zaštitu okoliša i prirode i održivi razvoj, te za humanitarna, socijalna, kulturna, odgojno-obrazovna, znanstvena, sportska, zdravstvena, tehnička, informacijska, strukovna ili druga uvjerenja i ciljeve koji nisu u suprotnosti s Ustavom i zakonom, a bez namjere stjecanja dobiti ili drugih gospodarski procjenjivih koristi, podvrgavaju pravilima koja uređuju ustroj i djelovanje toga oblika udruživanja.“

Aktualni zakonski propisi:

- [Zakon o udrugama \("Narodne novine", br. 74/14.\)](#)³,
- [Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija\("Narodne novine", br. 121/14.\)](#)⁴,
- [Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija \("Narodne novine", br. 10/09. i 07/09.\)](#)⁵,
- [Zakon o lokalnoj i područnoj \(regionalnoj\) samoupravi \("Narodne novine", br. 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12. i 19/13.\)](#)⁶,
- [Zakon o proračunu \("Narodne novine", br. 136/12.\)](#)⁷
- [Zakon o fiskalnoj odgovornosti \("Narodne novine", br.139/10. i 19/14.\)](#)⁸,
- [Zakon o računovodstvu \("Narodne novine", br. 109/07., 54/13. i 121/14.\)](#)⁹

(Kako bi otvorili važeće zakonske propise u obliku internet dokumenta pritisnite CTRL+ klik lijevom tipkom miša na link)

¹ [Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj](#)

² [Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga](#)

³ [Zakon o udrugama](#)

⁴ [Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija](#)

⁵ [Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija](#)

⁶ [Zakon o lokalnoj i područnoj \(regionalnoj\) samoupravi](#)

⁷ [Zakon o proračunu](#)

⁸ [Zakon o fiskalnoj odgovornosti](#)

⁹ [Zakon o računovodstvu](#)

Usklađivanje statuta sa novim zakonom

Sve udruge koje djeluju na području Republike Hrvatske dužne su:

- a) *Uskladiti statute sa Zakonom u roku godinu dana od njegova stupanja na snagu. Zakon je stupio na snagu 01. listopada 2014. godine , dakle rok je do 1. listopada . 2015. godine.*
- b) *Podnijeti zahtjev za upis o svim promjena nadležnom uredu do 01. listopada 2015. godine.*

Bitno je navesti da svi postupci koji su započeti prije stupanja novog Zakona na snagu, (1. listopada 2014. godine) nastavljaju se i dovršavaju prema odredbama staroga **Zakona o udrugama** („Narodne novine“, br. 88/2001. i 11/2002.)

Novim Zakonom definirano je:

- a) **osnivanje,**
- b) **način djelovanja udruge,**
- c) **pravni položaj,**
- d) **djelovanje i registracija,**
- e) **financiranje i imovina,**
- f) **odgovornost, statusne promjene i nadzor,**
- g) **prestanak postojanja udruge sa svojstvom pravne osobe,**
- h) **upis i prestanak djelovanja stranih udruga u RH, ako posebnim Zakonom nije drukčije određeno i**
- i) **prekršajne odredbe.**

Navedene zakonodavne odredbe ne primjenjuju se u potpunosti na :

- političke stranke,
- vjerske zajednice,
- sindikate
- udruge poslodavaca

Udruge stječu pravnu osobnost danom upisa u Registar udruga Republike Hrvatske. Na udruge koje nemaju svojstvo pravne osobe primjenjuju se propisi koji se odnose na ortaštvo. - [Zakon o obveznim odnosima \("Narodne novine", br. 35/05., 41/08. i 125/11.\)¹⁰](#) – Ugovor o ortaštvu čl. 637. – 660.

Načela djelovanja udruga

1. Načelo neovisnosti

Rad i djelovanje udruge temelji se na načelu neovisnosti. Temeljem načela neovisnosti udruge samostalno utvrđuju ciljeve, djelatnosti, unutarnji ustroj te područje djelovanja. Udruge obavljaju djelatnosti koje su propisane statutom a nisu u suprotnosti sa Ustavom Republike Hrvatske i zakonskim propisima.

¹⁰ [Zakon o obveznim odnosima](#)

2. Načelo javnosti

Jedno od pet načela koja propisuje novi Zakon o udrugama je načelo javnosti. Javnost rada udruge uređuje se statutom, sukladno zakonu.

3. Načelo demokratskog ustroja

Ovim načelom promovira se demokratski ustroj unutar udruge a pritom je bitno naglasiti da udrugom upravljaju članovi udruge, dok unutarnji ustroj mora imati temelje demokratskog zastupanja i demokratskog načina očitovanja volje članova.

4. Načelo neprofitnosti

Udruga u pravnom smislu spada pod neprofitne organizacije koje se ne osnivaju sa svrhom stjecanja dobiti. Iako cilj nije stjecanje dobiti, udruge mogu obavljati gospodarske djelatnosti na tržištu sa ciljem poboljšanja udruge i povećanja broja članova ali pritom vodeći računa o svim zakonskim i podzakonskim propisima.

5. Načelo slobodnog sudjelovanja u javnom životu

Ovim načelom udrugama, kao neprofitnim organizacijama, omogućava se slobodno sudjelovanje u javnom životu, pri čemu udruge slobodno sudjeluju u razvoju, praćenju, provođenju i vrednovanju javnih politika. Udruge temeljem Zakona zauzimaju vlastite stavove, izražavaju stajališta, mišljenja te sudjeluju u pitanjima od njihova interesa.

Osnivanje - članak 11. Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.),

Udrugu mogu osnovati najmanje 3 osnivača. Osnivač može biti svaka poslovno sposobna fizička osoba ako joj poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova, kao i pravna osoba.

Osnivač udruge može biti i maloljetna osoba s navršениh četrnaest (14) godina života te punoljetna osoba lišena poslovne sposobnosti u dijelu sklapanja pravnih poslova uz uvjet da imaju suglasnost zakonskog zastupnika, odnosno skrbnika.

Zakonski zastupnik, odnosno skrbnik daje suglasnost prije održavanja osnivačke skupštine udruge.

Pri osnivanju udruge najmanje jedan osnivač mora biti punoljetan, poslovno sposobna osoba kojoj poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova.

Osoba ovlaštena za zastupanje udruge može biti samo punoljetna, poslovno sposobna osoba ako joj poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova.

Kriteriji za članstvo - članak 12. Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.),

Svaka fizička i pravna osoba može postati članom udruge temeljem zakonu i statutu. Osobi mlađoj od četrnaest (14) godina pisanu izjavu o učlanjivanju u udrugu daje zakonski zastupnik ili skrbnik. Udruge su dužne voditi popis svih svojih članova.

Popis članova vodi se elektronički ili na drugi način te sadrži podatke o :

- 1. osobnom imenu(nazivu),**
- 2. osobnom identifikacijskom broju (OIB),**
- 3. datumu rođenja,**
- 4. datumu pristupanja udruzi,**
- 5. kategoriji članstva, ako su utvrđene statutom udruge te datumu prestanka članstva u udruzi**
- 6. može sadržavati i druge podatke propisane statutom**

Popis članova mora biti dostupan na uvid svim članovima udruge te nadležnim tijelima temeljem zahtjeva. Svaka fizička i pravna osoba može, sukladno Zakonu i statutu udruge, postati članom udruge.

Sloboda udruživanja ne podrazumijeva pravo osobe da postane član bilo koje udruge jer o članstvu u udruzi osnivači i članovi udruge samostalno odlučuju a pritom država ne jamči svima članstvo u bilo kojoj udruzi, pri čemu je jedino ograničenje zabrana diskriminacije sukladno zakonskim propisima.

Statut - članak 13. Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.).

Statut je temeljni opći akt udruge a donosi ga skupština udruge a pritom svi ostali opći akti koje udruga donosi trebaju biti usklađeni sa statutom. Umjesto naziva statut udruga može rabiti i drugi prikladni naziv.

Statut udruge sadrži odredbe o:

- a) nazivu i sjedištu ,**
- b) zastupanju,**
- c) izgledu i pečatu udruge,**
- d) područjima djelovanja sukladno ciljevima,**
- e) ciljevima,**
- f) djelatnostima kojima se ostvaruju ciljevi,**
- g) gospodarskim djelatnostima sukladno zakonu, ako ih obavlja,**
- h) načinu osiguranja javnosti djelovanja udruge,**
- i) uvjetima i načinu ućlanjivanju i prestanku članstva, pravima, obvezama, odgovornosti i stegovnoj odgovornosti članova udruge te načinu vođenja popisa članova,**
- j) tijelima udruge, njihovu sastavu i načinu sazivanja sjednica, izboru, opozivu, ovlastima, načinu odlučivanja i trajanju mandata te načinu sazivanja skupštine u slučaju isteka mandata,**
- k) izboru i opozivu likvidatora udruge,**
- l) prestanku postojanja udruge,**
- m) imovini,**
- n) načinu stjecanja i raspolaganja imovinom,**
- o) postupku s imovinom u slučaju prestanka udruge,**
- p) načinu rješavanje sporova i sukoba interesa unutar udruge.**

Statut udruge može sadržavati i odredbe o:

- 1) teritorijalnom djelovanju udruge,
- 2) znaku udruge i njegovu izgledu
- 3) drugim pitanjima od značaja za udruhu.

Naziv udruge - članak 14. *Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.)*,

Udruga djeluje u pravnom prometu pod nazivom pod kojim je upisana u registar udruha. Zakonodavac je propisao da naziv udruge mora biti na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu a može sadržavati pojedine riječi na stranom jeziku ili na mrtvom jeziku.

Uz naziv na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu udruha može imati i naziv na jeziku i pismu nacionalne manjine, na stranom ili mrtvom jeziku, ako je to predviđeno statutom. Zakonom je propisano pod kojim uvjetima udruha može unijeti ime ili dio imena fizičke osobe, kao i korištenje imena povijesne ili druge znamenite osobe uz njen pristanak, odnosno pristanak nasljednika ako je osoba umrla. Ukoliko se naziv udruge jasno ne razlikuje od naziva druge udruge, pri zahtjevu za upis u registar udruha, odbit će se zahtjev.

U situaciji kad se nadležnom uredu koji vodi registar udruha podnesu dva ili više zahtjeva za upis u registar udruha s istim nazivom, odobrava se upis one udruge čiji je zahtjev prvi zaprimljen. Iznimno se može odobriti upis udruge čiji je zahtjev kasnije zaprimljen ako ta udruha dokaže da je taj naziv već upotrebljavala u pravnom prometu prije udruge čiji je zahtjev prvi zaprimljen.

NADLEŽNOST I OVLAŠTI SKUPŠTINE - članak 16., 17. i 18. *Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.)*,

Skupštinu udruge čine svi članovi udruge ili njihovi predstavnici izabrani na način propisan statutom. U slučaju da su statutom određene kategorije članstva, statutom se može odrediti da samo pojedine kategorije članstva čine skupštinu udruge odnosno da imaju pravo odlučivanja u skupštini.

Punoljetne osobe lišene poslovne sposobnosti sudjeluju u radu skupštine i mogu odlučivati na skupštini na način propisan statutom. Maloljetne osobe članovi udruge sudjeluju u radu skupštine na način propisan statutom. Maloljetne osobe s navršениh četrnaest (14) godina života mogu odlučivati na skupštini uz prethodnu pisanu suglasnost zakonskog zastupnika ili skrbnika, ako je tako određeno statutom.

Mandat izabranih predstavnika članova u skupštini propisuje se statutom.

Nadležnosti skupštine udruge:

- 1) *usvaja statut i njegove izmjene i dopune,*
- 2) *bira i razrješava osobe ovlaštene za zastupanje, osim ako statutom nije propisano da osobe ovlaštene za zastupanje bira i razrješava drugo tijelo udruge koje bira skupština,*
- 3) *bira i razrješava druga tijela udruge, ako statutom nije drukčije propisano,*
- 4) *odlučuje o udruživanju u sveze, zajednice, mreže i druge oblike povezivanja udruha,*
- 5) *usvaja plan rada i financijski plan za sljedeću kalendarsku godinu i izvješće o radu za prethodnu kalendarsku godinu,*
- 6) *usvaja financijsko izvješće,*

- 7) *odlučuje o promjeni ciljeva i djelatnosti, gospodarskih djelatnosti, prestanku rada i raspodjeli preostale imovine udruge,*
- 8) *donosi odluku o statusnim promjenama,*
- 9) *odlučuje i o drugim pitanjima za koja statutom nije utvrđena nadležnost drugih tijela.*

Redovne sjednice skupštine održavaju se u roku sukladno statutu, a izvanredne prema potrebi udruge.

Osoba ovlaštena za zastupanje- članak 19. Zakona o udrugama („ Narodne novine“ , br. 74/14.).

Udrugu može zastupati samo punoljetna, poslovno sposobna fizička osoba ako joj poslovna sposobnost nije oduzeta u dijelu sklapanja pravnih poslova.

Osoba ovlaštena za zastupanje :

- 1) odgovara za zakonitost rada udruge,
- 2) vodi poslove udruge sukladno odlukama skupštine, ako statutom nije drukčije propisano,
- 3) odgovorna je za podnošenje skupštini prijedloga godišnjeg financijskog izvješća,
- 4) dostavlja zapisnik s redovne sjednice skupštine nadležnom uredu koji vodi registar udruge,
- 5) sklapa ugovore i poduzima druge radnje u ime i za račun udruge,
- 6) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom, statutom i aktima udruge.

Registracija udruge - članak 22. Zakona o udrugama („ Narodne novine“ , br. 74/14.),

Upis u registar udruga je dobrovoljan i obavlja se na zahtjev osnivača. Zahtjev za upis u ime osnivača podnosi osoba ovlaštena za zastupanje udruge. Registar udruga i registar stranih udruga su središnje elektroničke baze podataka koje vode nadležni uredi jedinstveni za sve udruge, odnosno strane udruge u Republici Hrvatskoj.

Pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 4/15.)propisan je detaljni sadržaj registra udruga i registra stranih udruga, način njihova vođenja, obrasci zahtjeva za upis u registar udruga i registar stranih udruga te zahtjeva za upis promjena u te registre.

Upis u registar udruga- članak 23. Zakona o udrugama („ Narodne novine“ , br. 74/14.),

Odredbe o postupku u povodu zahtjeva za upis u registar udruga nisu se bitno mijenjale osim u sljedećem:

1. Upis u registar izvršit će se po izvršnosti rješenja o upisu, s tim da žalba protiv rješenja o upisu u registar udruga ne odgađa izvršenje rješenja, što znači da je rješenje postalo izvršno dostavom rješenja stranci
2. Rješenje o upisu udruge koja je u statutu propisala obavljanje gospodarske djelatnosti nadležni ured državne uprave dužan je, odmah po upisu u registar udruga, dostaviti poreznoj upravi nadležnoj prema sjedištu udruge.

Kod postupka u povodu zahtjeva za upis promjena u registar udruga prijavljuju se promjene koje se odnose na:

- a) statut, naziv, sjedište, ciljeve i djelatnosti,
- b) adresu sjedišta,
- c) prestanak postojanja udruge,
- d) izbor osoba ovlaštenih za zastupanje, čak i onda kada je riječ o istim osobama koje su bile ovlaštene zastupati udrugu u proteklom razdoblju
- e) izbor i opoziv likvidatora

Zahtjev za upis promjena u registar udruga podnosi se u roku od 60 dana od dana donošenja odluke o promjeni.

Zahtjevi za upis promjena u registar udruga koji imaju razloge za odbijanje:

- zahtjev podnesen nakon isteka roka od 60 dana od dana donošenja odluke o promjeni, osim ako se promjena odnosi na prestanak udruge,
- ako se u registar želi upisati naziv udruge koji se jasno ne razlikuje od naziva udruge koja je već upisana u registar udruga,
- ako se žele upisati promjene statuta kojima su utvrđeni ciljevi i djelatnosti udruge u suprotnosti s odredbama Ustava podzakonskih i zakonskih propisa,
- ako podnositelj zahtjeva na poziv registracijskog ureda u najmanjem roku od 15 dana ne uskladi statut, odnosno ne dostavi tražene dokaze,
- kada nadležni ured utvrdi da odluka zbog koje se traži upis promjene u registar udruga nije donesena sukladno odredbama statuta udruge

Uz zahtjev za upis u registar udruga prilažu se:

1. zapisnik o radu i odlukama osnivačke skupštine,
2. odluka skupštine o pokretanju postupka za upis u registar udruga, ako takva odluka nije donesena na osnivačkoj skupštini
3. statut udruge
4. popis osnivača
5. osobna imena osoba ovlaštenih za zastupanje i osobno ime ili naziv likvidatora,
6. izvod iz sudskog ili drugog registra za stranu pravnu osobu osnivača udruge,
7. preslika osobne iskaznice ili putovnice za osnivače, likvidatora i osobe ovlaštene za zastupanje
8. suglasnost ili odobrenje nadležnog tijela za obavljanje određene djelatnosti, kada je to propisano posebnim zakonom kao uvjet za upis udruge,
9. ovjerena suglasnost za osobe starije od 14 godina,
10. ovjerena izjava za osobe mlađe od 14 godina

Rješavanje sporova

U situaciji kada postoji spor između članova unutar udruge ili sukob interesa koji nije riješen na način propisan statutom, ili ako službena osoba nadležnog ureda ocijeni da rješavanje spora ima utjecaj na upis promjena u registar pa postupak upisa prekine rješanjem dok se spor ne riješi, spor se rješava na sljedeće načine:

- a) mirenjem
- b) pred općinskim sudom nadležnim prema sjedištu udruge

Nadležni ured ocjenjuje da li u predmetu postoje elementi privatnog spora između članova udruge, a koje su članovi trebali riješiti prije podnošenja zahtjeva za upis promjena u registar, kako bi nadležni ured mogao rješavati

Pravni lijekovi na rješenja nadležnog ureda:

- 1) žalbe u drugom stupnju rješava Ministarstvo uprave,
- 2) protiv drugostupanjskih rješenja može se pokrenuti upravni spor sukladno [Zakon o upravnim sporovima \("Narodne novine", br. 20/10., 143/12. i 152/14.\)](#)¹¹
- 3) tužba nadležnom upravnom sudu izjavljena protiv rješenja kojim udruga prestaje, odgađa izvršenje rješenja protiv kojeg je izjavljena- **NOVO**.

Imovina i financiranje udruga - članak 30. Zakona o udrugama („ Narodne novine“ , br. 74/14.),

Imovinu udruge čine:

- 1) novčana sredstva koja je udruga stekla uplatom članarina,
- 2) novčana sredstva koja udruga stekne obavljanjem djelatnosti kojima se ostvaruju ciljevi,
- 3) sredstva stečena obavljanjem gospodarskih djelatnosti, financiranjem programa i projekata udruge iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- 4) sredstva iz fondova i/ili inozemnih izvora,
- 5) dobrovoljni prilozi i darovi,
- 6) druga novčana sredstva stečena u skladu sa zakonom, njezine nepokretne i pokretne stvari, kao i druga imovinska prava.

Udruga može raspolagati vlastitom imovinom samo kako bi ostvarila zacrtane ciljeve te za obavljanje djelatnosti određenih statutom, u skladu sa zakonom.

Gospodarske djelatnosti udruga - članak 31. Zakona o udrugama („ Narodne novine“ , br. 74/14.),

Udruga obavlja gospodarske djelatnosti kad je to propisano statutom temeljem posebnih propisa kojima se uređuju uvjeti za obavljanje te vrste djelatnosti. Gospodarske djelatnosti obavlja uz djelatnosti kojima ostvaruje ciljeve utvrđeni statutom, ali ih ne smije obavljati radi stjecanja dobiti za svoje članove ili treće osobe.

U slučaju da udruga pri obavljanju gospodarske djelatnosti ostvari višak prihoda nad rashodima, mora se sukladno statutu udruge koristiti isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih statutom. Nadležni ured državne uprave rješenje o upisu udruge, koja je u statutu propisala obavljanje gospodarske djelatnosti, odmah po upisu u registar udruga obvezno dostavlja Poreznoj upravi.

¹¹ [Zakon o upravnim sporovima](#)

Udruge kao porezni obveznici¹²

Udruga može biti obveznik raznih poreznih modela te doprinosa za obvezna osiguranja;

1. POREZ NA DOBIT

Udruga je porezni obveznik ako u obavljanju djelatnosti ostvari dobit koju ne koristi za obavljanje i unaprjeđenje djelatnosti udruge, čime se ostvaruju ciljevi određeni statutom udruge. Ako bi neoporezivanje te djelatnosti dovelo do stjecanja neopravdanih povlastica na tržištu tada Porezna uprava na vlastitu inicijativu, ili na prijedlog drugih poreznih obveznika ili druge zainteresirane osobe, rješenjem određuje da je udruga za tu gospodarsku djelatnost udruga obveznik poreza na dobit.

2. POREZ NA DODANU VRIJEDNOST

Porezni obveznik je udruga:

- 1) kojoj je u prethodnoj kalendarskoj godini vrijednost ukupnih godišnjih oporezivih isporuka dobara i obavljenih usluga od gospodarskih djelatnosti koje nisu djelatnosti općekorisne prirode zbog kojih je udruga osnovana bila veća od 230.000,00 kn,
- 2) uvoznik kad uvozi dobra u tuzemstvo, pri čemu se pod uvozom podrazumijeva i unos i prijam i drugi oblici uvoza dobara,
- 3) izdavatelj računa ako na računu za isporučena dobra i obavljene usluge izdvojeno iskaže PDV iako za to nije ovlaštena,
- 4) kojoj poduzetnik sa sjedištem u inozemstvu obavi uslugu, ako se radi o usluzi koja je oporeziva u tuzemstvu.

Udruga ne plaća PDV i nema pravo na odbitak pretporeza na:

- a) usluge i s njima usko povezane isporuke dobara što ih obavlja u korist svojih članova za članarinu utvrđenu u skladu sa statutom ili drugim pravilima, pod uvjetom da to oslobođenje neće narušiti tržišno natjecanje,
- b) članarine što ih ubire od svojih članova radi ispunjavanja statutom utvrđenih zadaća kad se članski doprinos utvrđuje po određenom kriteriju jednako za sve članove. Ako udruga za prikupljenu članarinu obavlja određene isporuke dobara ili usluga tada članarina predstavlja naknadu za te isporuke i na njih se obračunava i plaća PDV ako je udruga u sustavu PDV-a. oslobođenje se primjenjuje neovisno o tome plaćaju li članovi tih udruge članarinu u skladu sa statutom ili se njihova djelatnost temelji na donacijama i dobrovoljnim priložima,
- c) donacije, dobrovoljne priloge i darove u svrhu obavljanja djelatnosti zbog koje je udruga osnovana, na dotacije iz držanog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, kao i na druga novčana sredstva stečena u skladu sa zakonom za obavljanje djelatnosti zbog koje je udruga osnovana. O donacijama, dobrovoljnim priložima ili darovima je riječ samo onda ako udruga za ta primljena sredstva ne daje nikakvu protučinidbu. Kad se ta sredstva daju za protuisporuku, tada se ne radi o donaciji, već o naknadi za isporuku dobra ili usluge.

3. PLAĆANJE POREZA PO ODBITKU I DOPRINOSA ZA OBVEZNA OSIGURANJA

¹² [Ministarstvo financija Republike Hrvatske - Porezna uprava](#)

Ako udruga zapošljava radnike tada je obveznik obračunavanja, obustavljanja i plaćanja poreza na dohodak od nesamostalnog rada iz plaća radnika i prireza porezu na dohodak, ako je prirez propisan gradskom ili općinskom odlukom u radnikovom mjestu prebivališta ili uobičajenog boravišta.

Udruga koja zapošljava radnike obveznik je i obračunavanja i plaćanja doprinosa za mirovinsko osiguranje iz plaće radnika, a kao poslodavac obveznik je obračunavanja i plaćanja propisanih doprinosa za obvezna osiguranja.

4. OSTALI POREZI

- a) Porez na promet nekretninama
- b) Porez na nasljedstva i darove
- c) Porez na cestovna motorna vozila
- d) Porez na korištenje javnih površina
- e) Porez na kuće za odmor
- f) Porez na automate za zabavne igre

FINANCIRANJE PROGRAMA I PROJEKATA UDRUGA OD INTERESA ZA OPĆE DOBRO - članci 32., 33. i 34. Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.),

Sredstva za programe i projekte od interesa za opće dobro u Republici Hrvatskoj mogu se osigurati iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, fondova Europske unije te drugih javnih izvora. Programi i projekti od interesa za opće dobro su tematsko jasno određeni skupovi aktivnosti koje su sukladne vrednotama propisanim Ustavom Republike Hrvatske temeljem kojih se podiže kvaliteta života pojedinca te se unapređuje razvoj šire društvene zajednice.

Sredstva iz javnih izvora osiguravaju se :

- 1) iz državnog proračuna
- 2) proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave,
- 3) fondova Europske unije
- 4) drugih javnih izvora

Sredstva iz javnih izvora osiguravaju se:

temeljem kriterija, mjerila i postupaka financiranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge;

- 1) na temelju provedenog javnog poziva odnosno natječaja ili
- 2) na temelju posebnog propisa o financiranju javnih potreba odnosno socijalnih usluga
- 3) sklapanjem ugovora s udrugama o financiranju provedbe programa ili projekta od interesa za opće dobro

Obveze udruga financiranih iz javnih izvora:

1. *javno izvještavanje o svome radu i namjenskom korištenju sredstava iz javnih izvora*
2. *ugovorna obveza za namjensko korištenje financijskih sredstava iz javnih izvora*
3. *neutrošena ili nenamjenski utrošena sredstva moraju se vratiti*

4. udruge i strane udruge dužne su voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način vođenja računovodstva neprofitnih organizacija

Financijsko poslovanje udruga- članci 35., 36. i 37. Zakona o udrugama („*Narodne novine*“, br. 74/14.),

- a) Udruge i strane udruge dužne su voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način financijskog poslovanja i vođenje računovodstva neprofitnih organizacija.
- b) Udruga za obveze odgovara svojom cjelokupnom imovinom,
- c) članovi udruge i članovi njezinih tijela ne odgovaraju za obvezu udruge,
- d) nad udrugom se može provesti stečaj, sukladno zakonu.
- e) Udruga i osobe ovlaštene za zastupanje za štetu učinjenu u udruzi ili udruge prema trećim osobama odgovaraju sukladno općim propisima o odgovornosti za štetu.

Statusne promjene udruga - članci 38., 39., 40. i 41. Zakona o udrugama („*Narodne novine*“, br. 74/14.),

Statusna promjena je promjena pravnog položaja udruge izvršena na osnovu odluke skupštine u skladu sa statutom i Zakonom.

Statusne promjene su :

- 1) pripajanje,
- 2) spajanje i
- 3) podjela udruge

Pripajanje jedne ili više udruga upisuje se u registar udruga pri čemu se odlukom o pripajanju prenosi ukupna imovina jedne udruge drugoj udruzi. Odluka o pripajanju sadrži nazive i sjedišta udruga, točan opis prava i obveza koje se prenose te prava članova pripojene udruge. Pripajanje kao promjena unosi se u registar udruga te upisom pripajanja u registar udruga, pripojena udruga prestaje postojati, a udruga pripajatelj nastavlja s radom.

Spajanje je osnivanje nove udruge pri čemu prestaju postojati udruge koje su se spojile a na udrugu koja je nastala spajanjem prelazi sva imovina te nastavlja sa radom.

Udruga se može podijeliti na dvije ili više udruga pri čemu podijeljena udruga prestaje postojati a novonastale udruge solidarno odgovaraju za obveze podijeljene udruge. Novonastale udruge upisuju se u registar nakon razgraničenja sredstava, prava i preostalih obveza.

Nadzor nad radom udruga - članci 42., 43., 44., 45. i 46. Zakona o udrugama („Narodne novine“, br. 74/14.).

Propisane vrste i postupci nadzora:

1. Unutarnji nadzor

Unutarnji nadzor podrazumijeva nadzor članova udruge nad radom udruge. U slučaju da član udruge smatra da je udruga povrijedila statut, drugi opći akt udruge ili zakon ovlašten je upozoriti skupštinu ili drugo nadležno tijelo udruge te zahtijevati da se nepravilnosti otklone.

Rok za razmatranje primjedbe člana je 30 dana, a ako nadležno tijelo unutar udruge ne razmotri zahtjev te ne postupi po njemu o navedenom roku član udruge može podnijeti tužbu općinskom sudu nadležnom prema sjedištu udruge u svrhu zaštite svojih prava propisanih zakonom te općim aktima udruge.

2. Inspekcijski nadzor nad radom udruge

- a) postupak provođenja inspekcijskog nadzora nad radom udruge
- b) inspekcijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti udruge

3. Financijski nadzor

4. Upravni nadzor

Provođenje inspekcijskog nadzora:

Ako državni službenik ovlašten za provedbu inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen Zakon, ovlašten je poduzeti sljedeće mjere:

1. narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti u određenom roku
2. izdati obvezni prekršajni nalog

O mjerama državni službenik dužan je odmah obavijestiti:

- 1) središnje tijelo državne uprave u čiji djelokrug spadaju ciljevi osnivanja i
 - 2) središnje tijelo državne uprave u čiji djelokrug spadaju gospodarske djelatnosti
-
- a) Primarni unutarnji nadzor je u nadležnosti članova udruge radi mogućnosti zaštite njihovih prava i pravnih interesa.
 - b) Općinski sud nadležan je za tužbu člana koji smatra da mu je povrijeđeno pojedino pravo, a njegovo upozorenje nadležna tijela udruge nisu razmotrila u propisanim rokovima
 - c) Upravni nadzor radi Ministarstvo uprave
 - d) Inspekcijski nadzor nad rado udruge rade nadležni uredi državne uprave
 - e) Inspekcijski nadzor nad obavljanjem djelatnosti udruge uključujući nadzor nad gospodarskim djelatnostima udruge rade nadležne inspekcije i ovlaštene državni službenici ovisno o djelokrugu udruge, sukladno posebnim propisima.
 - f) Nadzor nad financijskim poslovanjem udruga i podnošenjem propisanih financijskih izvješća, radi Ministarstvo financija sukladno posebnim propisima

- g) Nadzor nad upravljanjem financijskim sredstvima iz javnih izvora obavljaju i nadležna državna tijela, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge javne institucije koje odobravaju ta sredstva.

Popis članova udruge mora biti dostupan inspekcijskim tijelima u obavljanju inspekcijskog nadzora.

PRESTANAK POSTOJANJA UDRUGE - članak 48. *Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.)*,

Razlozi za prestanak poslovanja udruge jesu:

1. Odluka skupštine o prestanku udruge,
2. pripajanje drugoj udruzi, spajanje s drugom udrugom, podjela udruge razdvajanje,
3. protek dvostruko više vremena od vremena od vremena predviđenog za održavanje redovne sjednice skupštine, a sjednica nije održana,
4. pravomoćna odluka suda o ukidanju udruge,
5. pokretanje stečajnog postupka i
6. na zahtjev člana, ako je broj članova udruge pao ispod broja osnivača potrebnog za osnivanje udruge, a nadležno tijelo udruge u roku od godine dana od nastupanja te činjenice nije donijelo odluku o prijmu novih članova

U slučaju točaka 1. i 5. likvidator je dužan nadležnom uredu podnijeti zahtjev za upis prestanka djelovanja udruge u registar udruga u roku od 8 dana od dana donošenja odluke o prestajanju udruge, odnosno pokretanju stečajnog postupka.

Sukladno točkama 3. i 6. po službenoj dužnosti ili na prijedlog osobe ovlaštene za zastupanje udruge, nadležnog tijela udruge, članova ili drugih zainteresiranih fizičkih i pravnih osoba utvrđuje rješenjem nadležni sud.

Temeljem pravomoćne odluke suda o ukidanju udruge nadležni ured donosi rješenje o pokretanju likvidacijskog postupka

Obveze nadležnog ureda državne uprave:

Donosi rješenje o prestanku djelovanja i pokretanju likvidacijskog postupka:

- po službenoj dužnosti ili
- na prijedlog osobe ovlaštene za zastupanje udruge, nadležnog tijela udruge, članova udruge ili drugih zainteresiranih fizičkih i pravnih osoba,
- u slučaju proteka dvostruko više vremena od vremena predviđenog za održavanje redovne sjednice skupštine, a ona nije održana,
- kada je član udruge podnio zahtjev za prestanak djelovanja udruge, ako je broj članova udruge pao ispod broja osnivača potrebnog za osnivanje udruge, a nadležno tijelo udruge u roku od godinu dana od nastupanja te činjenice nije donijelo odluku o prijemu novih članova.
- Donosi rješenje o pokretanju likvidacijskog postupka na temelju pravomoćne odluke suda o ukidanju udruge i
- donosi rješenje o brisanu udruge iz registra udruga temeljem zaprimljenog izvješća o provedenom likvidacijskom postupku, osim ako su utvrđeni dugovi udruge.

Sadržaj rješenja o prestanku djelovanja i pokretanju likvidacijskog postupka:

- a) razlozi pokretanja postupka,
- b) osobno ime likvidatora,
- c) način provođenja likvidacijskog postupka,
- d) podaci o promjeni naziva udruge (uz naziv udruge dodaje se oznaka „ u likvidaciji“, što se upisuje u registar udruga
- e) pokretanjem postupka likvidacije prestaju ovlaštenja tijela osoba ovlaštenih za zastupanje udruge

Brisanje udruge - članci 48. i 49. *Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.)*

U slučajevima iz točaka 1., 3., 4. i 6. članka 48. Zakona provodi se postupak likvidacije.

Nadležni ured donosi rješenje o prestanku djelovanja i pokretanju likvidacijskog postupka, koje sadrži razloge za pokretanje postupka, osobno ime likvidatora i način provođenja likvidacijskog postupka te podatke o promjeni naziva udruga, tako da se uz naziv udruge dodaje „ u likvidaciji“, a što mora biti upisano u registar udruga. Pokretanjem postupka likvidacije prestaju ovlaštenja tijela i osoba ovlaštenih za zastupanje udruge. Likvidator je dužan provesti likvidacijski postupak u roku od 60 dana od dana primitka rješenja nadležnog ureda o otvaranju likvidacijskog postupka.

U postupku likvidacije likvidator je dužan:

- 1) utvrditi stanje na poslovnom računu udruge, knjigovodstveno stanje dugovanja i potraživanja, utvrditi ostalu imovinu udruge,
- 2) pribaviti službene evidencije iz Ministarstva Financija. Porezne uprave potvrdu o nepostojanju duga s osnove javnih davanja.
- 3) U slučaju da utvrdi da udruga ima dugovanja, likvidator je dužan objaviti poziv vjerovnicima da prijave svoje tražbine prema udruzi u roku od 30 dana od dana objave poziva, a za eventualna potraživanja dužan je pozvati dužnike na plaćanje dugova u roku od 30 dana.
- 4) Preostalu imovinu likvidator će raspodijeliti.
- 5) Nakon raspodjele preostale imovine likvidator je dužan u roku od 8 dana podnijeti završni račun i izvješće o provedenom likvidacijskom postupku.

Ako likvidator utvrdi da imovina udruge nije dovoljna za namirenje obveza, dužan je u roku od 8 dana o tome obavijestiti nadležni sud prema sjedištu udruge radi pokretanja stečajnog postupka. Sukladno zaprimljenom izvješća o provedenom likvidacijskom postupku nadležni ured donosi rješenje o brisanju udruge iz registra udruga, osim ako su utvrđeni dugovi udruge.

Likvidator - članak 50. *Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.)*

Likvidator je fizička ili pravna osoba koju je imenovalo nadležno tijelo udruge i koja je kao likvidator upisana u registar udruga. Osoba koja je ovlaštena da obavljanje poslova likvidatora ne mora biti član udruge. Likvidator zastupa udrugu u postupku likvidacije te se otvaranjem likvidacijskog postupka upisuje u registar udruga kao osoba ovlaštena za zastupanje udruge do okončanja postupka likvidacije i brisanja udruge iz registra udruge.

Likvidator:

- 1) imenuje ga nadležno tijelo udruge
- 2) ime i prezime ili naziv likvidatora upisuje se u registar udruga
- 3) svoje obveze izvršava samo kada i ako nastupe okolnosti za likvidaciju udruge
- 4) ovlašten je zastupati udrugu do okončanja postupka likvidacije i brisanja udruge iz registra udruga
- 5) ima pravo na naknadu za angažman, a taj se odnos autonomno uređuje s udrugom
- 6) nema propisani mandat(način izbora i opoziva utvrđuje se statutom

Obveze likvidatora:

- 1) nadležnom uredu podnosi zahtjev za upis prestanka djelovanja udruge u roku od osam dana od dana
 - a) donošenja odluke skupštine udruge o prestanku udruge
 - b) pokretanja stečajnog postupka
- 2) provodi postupak likvidacije u roku od 60 dana od dana primitka rješenja nadležnog ureda o otvaranju likvidacijskog postupka
- 3) utvrđuje stanje na poslovnom računu udruge, knjigovodstveno stanje dugovanja i potraživanja,
- 4) upućuje pozive vjerovnicima na prijavu potraživanja na plaćanje dugovanja,
- 5) raspodjeljuje imovinu udruge sukladno Zakonu,
- 6) obavještava nadležni sud radi pokretanja stečajnog postupka u slučaju da imovina udruge nije dovoljna za namirenje obveza

Skraćeni postupak za prestanak postojanja udruge- članci 51. *Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.)*,

Postupak likvidacije ne provodi se ako većina svih članova upravnog (izvršnog) tijela udruge da izjavu pred javnim bilježnikom da udruga ne djeluje, da su ispunjene sve obveze udruge te da je preostala imovina udruge raspodijeljena.

Zahtjev za upis prestanka postojanja udruge po skraćenom postupku podnosi osoba ovlaštena za zastupanje udruge, odnosno jedan od članova upravnog tijela udruge.

Članovi udruge koji su izdali izjavu solidarno odgovaraju za obveze udruge pet godina od dana brisanja udruge iz registra.

Udrugi koja prestaje postojati po skraćenom postupku nadležni ured donosi rješenje o brisanju udruge iz registra udruga. Udruga se briše iz registra udruga uz upis u registar udruga osobnih imena i prebivališta, OIB- a članova tijela udruge s naznakom njihove solidarne odgovornosti za obveze udruge.

Brisanje iz registra i prestanak postojanja- članci 52. *Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.)*,

Nadležni ured brisat će udrugu iz registra udruga na temelju:

- pravomoćnog rješenja o brisanju
- pravomoćnog sudskog rješenja o zaključenju stečajnog postupka,
- provedenih statusnih promjena

Brisanjem iz registra udruga, udruga prestaje postojati.

Raspodjela imovine- članak 53. *Zakona o udrugama* („ Narodne novine“, br. 74/14.),

U slučaju prestanka postojanja udruge imovina se, nakon namirenja vjerovnika i troškova likvidacije, sudskog i drugih postupaka predaje udruzi, ustanovi ili zakladi koje imaju iste ili slične statutarne ciljeve, a na osnovi odluke skupštine sukladno statutu. Udruga ne smije imovinu udruge dijeliti svojim osnivačima, članovima udruge, osobama ovlaštenim za zastupanje, zaposlenima ili s njima povezanim osobama.

Povezane osobe su bračni ili izvanbračni drug, istospolni partner, srodnici po krvi u uspravnoj lozi, braća i sestre, skrbnik te posvojitelj, odnosno posvojenik i ostale fizičke i pravne osobe koje su prema drugim osnovama i okolnostima opravdano mogu smatrati interesno povezanim s osnivačima, članovima udruge, osobama ovlaštenim za zastupanje i zaposlenima.

Udruga koja je financirana iz javnih izvora u slučaju prestanka postojanja, ostatak sredstava vratit će u proračun iz kojeg su financijska sredstva dodijeljena.

Kad se u slučaju prestanka postojanja udruge iz bilo kojih razloga ne može provesti postupak s imovinom udruge koji je udruuga odredila svojim statutom, preostalu imovinu stječe jedinica lokalne samouprave na čijem je području sjedište udruge.

PREKRŠAJNE ODREDBE - članak 54. *Zakona o udrugama* („ Narodne novine“, br. 74/14.),

- (1) novčanom kaznom od **2000,00** do **10.000,00** kuna kaznit će se za prekršaj udruuga ako:
- 1.** ne vodi popis članova udruge ili ga ne vodi na način propisan Zakonom (**čl. 12. st. 2., 3., 4. i 5.)**
 - 2.** ne rabi naziv pod kojim je upisana u registar udruuga(**čl. 14. stavci 1. i 4.)**
 - 3.** rabi u pravnom prometu podatke o promjenama ili postupa po promjenama prije nego što su upisane u registar udruuga (**čl. 27. st. 5.)**
 - 4.** koristi višak prihoda na rashodima suprotno ciljevima utvrđenima statutom udruge (**čl. 31. st. 2.)**
 - 5.** u određenom roku ne otkloni nedostatke i nepravilnosti utvrđene u inspekcijskom nadzoru (**čl. 44. st. 1.)**
 - 6.** nakon postupka pripajanja pripojena udruuga nastavi s djelovanjem (**čl.39. st. 5.)**
 - 7.** nastave s djelovanjem udruge koje su se spojile (**čl. 41. st. 4.)**
 - 8.** nakon podjele udruge podijeljena udruuga nastavi djelovati (**čl. 41. st. 4.)**
 - 9.** nastavi s djelovanjem nakon što je doneseno rješenje o brisanju udruge iz registra udruuga, temeljem zahtjeva za upis prestanka postojanja u skraćenom postupku (**čl. 51. st. 4.)**
 - 10.** likvidator u propisanom roku ne podnese zahtjev za upis postojanja razloga za prestanak udruge (**čl. 48. st. 2.)**

Prijelazne i završne odredbe- članak 55. Zakona o udrugama („Narodne novine“, br. 74/14.),

- a) Udruge su dužne svoje statute u roku od godinu dana od stupanja na snagu Zakona i o tome podnijeti zahtjev za upis promjena nadležnom uredu.
- b) Za udruge koje ne usklade statute nadležni ured će po službenoj dužnosti utvrditi jesu li ispunjeni uvjeti za prestanak djelovanja udruge.
- c) U slučaju da nadležni ured donese rješenje o prestanku djelovanja i pokretanju likvidacijskog postupka, za likvidatora će odrediti osobu ovlaštenu za zastupanje upisanu u registru udruga.
- d) Središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave dostavit će zbirke isprava stranih udruga koje su upisane u Registar stranih udruga u roku od 30 dana od stupanja na snagu Zakona nadležnim uredima.

Nadležni ured će u roku od šezdeset (60) dana od preuzimanja zbirki isprava stranih udruga, po službenoj dužnosti, izvršiti upis preuzetih stranih udruga u registar stranih udruga.

Stupanjem na snagu Zakona, središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove opće uprave prestaje voditi Registar stranih udruga RH prema Zakonu o udrugama („Narodne novine“, br. 88/01. i 11/02.).

Popratni propisi

Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj („Narodne novine“, br. 4/15.)

Uredba Vlade Republike Hrvatske

- 1) Vlada Republike Hrvatske donijet će uredbu kojom se uređuje kriterij, mjerila i postupke financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provod udruge u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona.
- 2) Stupanjem na snagu uredbe prestaje važiti Kodeks pozitivne prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore programima i projektima udruga („Narodne novine“, br. 16/07.).

Upravni postupci koji nisu dovršeni:

- postupci započeti do stupanja na snagu Zakona nastaviti će se i dovršiti prema odredbama Zakona o udrugama („Narodne novine“, br. 88/01. I 11/02.).

Propisi koji prestaju važiti

- 3) Danom stupanja na snagu Zakona prestaje važiti Zakon o udrugama („Narodne novine“, br. 88/01. I 11/02.).

Propisi doneseni na temelju Zakona o udrugama („Narodne novine“, br. 88/01. I 11/02.) ostaju na snazi od stupanja na snagu propisa iz čl. 22. st. 5. i čl. 33. st. 2. Zakona.

Udruge i strane udruge dužne su voditi poslovne knjige i sastavljati financijska izvješća prema propisima kojima se uređuje način financijskog poslovanja i vođenja računovodstva neprofitnih organizacija.

Članak 54. Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.).

- (1) Novčanom kaznom od **2.000,00** do **10.000,00** kuna kaznit će se za prekršaj udruga ako:
1. Ne vodi popis članova udruge ili ga ne vodi na način propisan ovim Zakonom (**članak 12. stavci 2., 3., 4. i 5.**)
 2. Ne rabi naziv pod kojim je upisana u registar udruge (**članak 14. stavci 1. i 4.**)
 3. Rabi u pravnom prometu podatke o promjenama ili postupka po promjenama prije nego što su upisane u registar udruga (**članak 27. stavak 5.**)
 4. Koristi višak prihoda nad rashodima suprotno ciljevima utvrđenima statutom udruge (**članak 31. stavak 2.**)
 5. U određenom roku ne otkloni nedostatke i nepravilnosti utvrđene u inspekcijskom nadzoru (**članak 44. stavak 1.**)
 6. Nakon postupka pripajanja pripojena udruga nastavi s djelovanjem (**članak 39. stavak 5.**)
 7. Nastave s djelovanjem udruge koje su se spojile (**članak 40. stavak 3.**)
 8. Nakon podjele udruge podijeljena udruga nastavi djelovati (**članak 41. stavak 4.**)
 9. Nastavi s djelovanjem nakon što je doneseno rješenje o brisanju udruge iz registra udruge, temeljem zahtjeva za upis prestanka postojanja u skraćenom postupku (**članak 51. stavak 4.**)
 10. Likvidator u propisanom roku ne podnese zahtjev za upis postojanja razloga za prestanak udruge (**članak 48. stavak 2.**)
- (2) Za prekršaje iz stavka 1. točaka 1. do 5. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od **1.000,00** do **5.000,00** kuna i odgovorna osoba udruge.
- (3) Novčanom kaznom od **2000,00** do **10.000,00** kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba likvidator ako ne izvrši obveze iz likvidacijskog postupka iz člana **49. stavaka 4., 5., 6. i 7.** ovoga Zakona.
- (4) Novčanom kaznom od **1000,00** do **5000,00** kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba likvidator ako ne izvrši obveze iz likvidacijskog postupka iz članka **49. stavaka 4., 5., 6. ili 7.** ovog Zakona.

Članak 55. Zakona o udrugama („ Narodne novine“, br. 74/14.).

- (1) *Udruge su dužne uskladiti svoje statute s ovim Zakonom u roku od godinu dana od stupanja na snagu ovog Zakona i o tome podnijeti zahtjev za upis promjena nadležnom uredu*

ZAKON O FINANCIJSKOM POSLOVANJU I RAČUNOVODSTVU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA (NN 121/14.)

Konačni prijedlog Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih i organizacija podnesen je 07. srpnja 2014. godine te potom upućen u saborsku proceduru na donošenje. Novim Zakonom definirani su obveznici primjene te područje primjene Zakona. Obveznici su domaće i strane udruge kao i njihovi savezi, zaklade fundacije, ustanove, umjetničke organizacije, komore, sindikati te sve druge pravne osobe čiji glavni cilj nije stjecanje dobiti. Osim navedenih obveznika, odredbe Zakona koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija primjenjuju se i na političke stranke. Odredbe Zakona koje se odnose na vjerske zajednice su isključivo odredbe koje uređuju obveznu dostavu izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava, kontrole od strane nadležnih tijela državne uprave i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koja su doznčila proračunska sredstva. Odredbe Zakona ne primjenjuju se na poduzetnike koje obvezuje Zakon o računovodstvu, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, proračunske korisnike upisane u Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika ako financijsko poslovanje i računovodstvo vode sukladno Zakona o proračunu.

Hrvatski sabor je dana 3. listopada 2015. godine donio Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, a stupio je na snagu 1. siječnja 2015. godine.

Popratni propisi

1. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvještavanju financijskih planova neprofitnih organizacija
2. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
3. *Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu("Narodne novine", br. 1/15.)¹³*.

Pravilnik o službenoj iskaznici i službenoj znački inspektora financijskog i proračunskog nadzora ("Narodne novine", br. 125/13.)¹⁴ - uskladit će se s odredbama ovog Zakona.

Zakonski obveznici

- a) domaće i strane udruge i njihovi savezi
- b) zaklade
- c) fundacije
- d) ustanove
- e) umjetničke organizacije
- f) komore
- g) sindikati
- h) udruge poslodavaca
- i) sve udruge pravne osobe kojima temeljni cilj osnivanja i djelovanja nije stjecanje dobiti, za koje iz posebnih propisa proizlazi da su neprofitnog karaktera

Djelomični obveznici Zakona

1. Političke stranke:

¹³ [Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu](#)

¹⁴ [Pravilnik o službenoj iskaznici i službenoj znački inspektora financijskog i proračunskog nadzora](#)

- primjenjuju se samo odredbe koje se odnose na vođenje poslovnih knjiga i upis u Registar neprofitnih organizacija
 - usklađenje s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.
2. Vjerske zajednice:
- primjenjuju se samo odredbe koje se odnose na dostavu izvještaja o potrošnji proračunskih sredstava, kontrolama na licu mjesta o utrošku proračunskih sredstava te financijski nadzor iz javnih izvora.

FINANCIJSKO UPRAVLJANJE I KONTROLA - članak 3. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*(„ Narodne novine“, br. 121/14.)

Poslovanje neprofitne organizacije mora biti utemeljeno na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Neprofitna organizacija koja vodi dvojno knjigovodstvo provodi samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Pet područja samoprocjene - članak 4 *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*(„ Narodne novine“, br. 121/14.)

Sustav financijskog upravljanja i kontrola sadrži ukupno pet područja koje prati.

- 1) Kontrolno okruženje
- 2) Upravljanje rizicima
- 3) Kontrolne aktivnosti
- 4) Informacije i komunikacija
- 5) Praćenje i procjena

Ovih pet komponenti samoprocjene ujedno i predstavljaju metodološki okvir za provedbu financijskog upravljanja i kontrola

1. KONTROLNO OKRUŽENJE

Kontrolno okruženje obuhvaća osobni i profesionalni integritet uključujući etične vrijednosti zakonskih zastupnika i zaposlenika, rukovođenje i stil upravljanja, određivanje misije, vizije te ciljeve neprofitne organizacije, organizacijsku strukturu, dodjelu ovlasti i odgovornosti, uspostavu odgovarajućeg načina izvješćivanja, praksu upravljanja ljudskim potencijalima te kompetentnost zaposlenika.

2. UPRAVLJANJE RIZICIMA

Upravljanje rizicima je proces utvrđivanja, procjene i praćenja rizika a pritom uzimajući u obzir ciljeve neprofitne organizacije kao i poduzimanje potrebnih radnji promatrajući sa stajališta sustava financijskog upravljanja i kontrola kako bi se rizik minimalizirao.

3. KONTROLNE AKTIVNOSTI

Utemeljene su na pisanim pravilima i načelima, postupcima te drugim mjerama koje su nužne da bi se ostvarili ciljevi neprofitne organizacije i da bi se rizik sveo na najnižu razinu. Moraju

biti prikladne i pravodobne a pritom troškovi uspostave navedenih aktivnosti ne smiju prelaziti prihvatljivu razinu.

4. INFORMACIJE I KOMUNIKACIJA

Neprofitne organizacije temeljem financijskih i drugih izvješća, koja sadrže poslovne informacije, upravljaju i kontroliraju vlastito poslovanje. Da bi financijsko upravljanje bilo kvalitetno informacije moraju biti odgovarajuće, ažurne i dostupne radi kvalitetne komunikacije na svim razinama neprofitne organizacije, s točno određenom ulogom svakoga zaposlenika uključenog u financijsko upravljanje i kontrole te dokumentiranja svih transakcija i procesa.

5. PRAĆENJE I PROCJENA SUSTAVA

Praćenje sustava financijskog upravljanja i kontrola obavlja se s ciljem procjene odgovarajućeg funkcioniranja te osiguranja daljnjeg poboljšanja.

Osoba odgovorna za provođenje financijskog upravljanja i kontrola primjenom navedenih komponenti je zakonski zastupnik neprofitne organizacije.

Neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu.

Financijski plan neprofitne organizacije iz stavka 1. ovoga članka sastoji se od :

- a) Plana prihoda i rashoda
- b) Plana zaduživanja i otplata
- c) Obrazloženja financijskog plana

Financijski plan donosi tijelo koje je temeljem statuta na to ovlašteno najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu. Izmjene i dopune financijskog plana provode se tijekom godine a zakonski zastupnik je odgovoran za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana.

Članak 46. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija („narodne novine“, br. 121/14.)

(7) „Prvi financijski planovi temeljem odredbi ovoga Zakona izrađuju se za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2015. godine.“

Izveštaj o trošenju proračunskih sredstava - članci 6 i 8. . Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija („ Narodne novine“, br. 121/14.)

Neprofitne organizacije koje osiguravaju sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dužne su nadležnom tijelu državne uprave, odnosno jedinici lokalne i područne (regionalne) samouprave dostaviti, na njihov zahtjev, izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava. Nadležna tijela državne uprave i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave iz stavka 1. ovoga članka imaju pravo vršiti kontrole na licu mjesta o utrošku sredstava iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Udruge su dužne prikupljati podatke, sastavljati knjigovodstvene isprave, voditi poslovne knjige te sastavljati financijske izvještaje kako bi se bila moguća provjera poslovnih događaja, utvrđivanje financijskog položaja u kojem se udruga nalazi.

KNJIGOVODSTVO - članci 9. i 11. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*(„ Narodne novine“, br. 121/14.)

Neprofitna organizacija vodi knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva u skladu sa rasporedom računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

U iznimnim slučajevima, zakonski zastupnik neprofitne organizacije može donijeti Odluku o vođenju jednostavnog knjigovodstva i primjeni novčanog računovodstvenog načela ako je :

- a) vrijednost imovine neprofitne organizacije u prethodne tri godine uzastopno manja od **230.000,00** kuna godišnje.
- b) godišnji prihod neprofitne organizacije u prethodne tri godine uzastopno manji od **230.000,00** kuna godišnje.
- c) u prošle najmanje tri godine od osnivanja neprofitne organizacije od čega se godina osnivanja računa kao prva.

Udruga koja ispunjava uvjete te se odluči na vođenje dvojnog knjigovodstva dužna je primjenjivati odredbe Zakona isključivo u dijelu sastavljanja financijskih izvještaja.

Udruga prve tri godine od osnivanja je obvezna voditi dvojno knjigovodstvo. Zakonski zastupnik je odgovorna osoba za ustroj, zakonito poslovanje te vođenje računovodstvenih poslova, iako se može ugovorom povjeriti drugoj stručnoj pravnoj ili fizičkoj osobi.

Poslovne knjige – članci 12. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*(„ Narodne novine“, br. 121/14.)

Poslovne knjige dvojnog knjigovodstva koje vode neprofitne organizacije jesu:

1. dnevnik,
2. glavna knjiga i
3. pomoćne knjige

Dnevnik je poslovna knjiga u koju se unose knjigovodstvene promjene u skladu sa vremenskim nastankom. Glavna knjiga služi kao sustavna knjigovodstvena evidencija poslovnih događaja nastalih na imovini, obvezama, vlastitim izvorima te prihodima i rashodima, a podaci se unose po unaprijed pripremljenom računskom planu. Računi iz računskog plana razvrstani su na razrede, podskupine i odjeljke, pri čemu se odjeljci mogu, prema potrebi, raščlanjivati na analitičke i podanalitičke račune, a obavlja se po dekadnom sustavu.

Pomoćne knjige - članci 14. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*(„ Narodne novine“, br. 121/14.)

Pomoćne knjige su analitičke knjigovodstvene evidencije poslovnih događaja koji su prikazani u glavnoj knjizi te druge pomoćne evidencije o stanju i promjenama imovine i obveza za potrebe nadzora i praćenja poslovanja.

Neprofitna organizacija obvezno vodi :

1. knjigu dugotrajne nefinancijske imovine
2. knjigu kratkotrajne nefinancijske imovine (zaliha materijala, proizvoda i robe)
3. knjigu financijske imovine i obveza ;

potraživanja i obveze po subjektima, računima, pojedinačnim iznosima, rokovima dospelosti, zateznim kamatama, primljeni i izdani vrijednosni papiri te drugi financijski instrumenti plaćanja, potraživanja i obveze po osnovi primljenih zajmova i kredita te danih zajmova.

4. knjigu (dnevnik) blagajni,
5. evidenciju putnih naloga i korištenja službenih vozila.

Poslovne knjige udruge - članak 13. i 15. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*(„ Narodne novine“, br. 121/14.)

Poslovne knjige koje je obvezna voditi neprofitna organizacija koja spada u kategoriju jednostavnog knjigovodstva jesu:

1. knjiga blagajne,
2. knjiga primitaka i izdataka,
3. knjiga ulaznih računa,
4. knjiga izlaznih računa i
5. popis dugotrajne nefinancijske imovine

Pravilnikom o neprofitnom računovodstvu i računskom planu ("Narodne novine", br. 1/15.) propisan je minimalni sadržaj knjige primitaka i izdataka, knjige ulaznih računa, knjige izlaznih računa i popisa dugotrajne nefinancijske imovine.

Svrha vođenja poslovnih knjiga jest da se osigura ispravnost i kontrola unesenih podatak, čuvanje te mogućnost korištenja podataka, dobivanje uvida u stanja na računima glavne knjige u skladu sa vremenskim slijedom obavljenih unosa poslovnih događaja.

Poslovne knjige otvaraju se početkom poslovne godine ili danom osnivanja, a vode se za poslovnu godinu koja je jednaka kalendarskoj godini, pri čemu početna stanja glavne knjige na početku poslovne godine moraju biti ista kao i zaključna stanja na kraju prethodne poslovne godine.

Poslovne knjige zaključuju se na kraju poslovne godine. U slučaju kad se poslovne knjige vode kao elektronički zapis glavna knjiga, odnosno knjiga primitaka i izdataka mora se nakon zaključivanja na kraju poslovne godine zaštititi kako se ne bi mijenjala. Ako se poslovne knjige koje se vode u elektroničkom obliku ne mogu zaštititi ispisuju se na papir i uvezuju u roku od 120 dana od isteka poslovne godine na koju se odnose. Zakonski zastupnik je dužan potpisati ispisane i uvezane poslovne knjige

Poslovne knjige čuvaju se određeno vrijeme koje je zakonom propisano. Dnevnik i glavna knjiga čuvaju se jedanaest (11) godine a pomoćne knjige najmanje sedam (7) godina. Knjiga primitaka i izdataka čuva se jedanaest(11) dok knjige blagajne, knjiga ulaznih računa i popis dugotrajne nefinancijske imovine najmanje sedam (7) godina. Rok čuvanja poslovnih knjiga počinje teći od dana isteka poslovne godine na koju se poslovne knjige odnose.

Financijsko izvještavanje udruge – članci 28. i 29. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija*(„ Narodne novine“, br. 121/14.)

- (1) Neprofitna organizacija dužna je sastavljati financijske izvještaje.
- (2) Financijski izvještaji dostavljaju se Ministarstvu financija, odnosno drugoj instituciji koju Ministarstvo financija ovlasti za zaprimanje i obradu financijskih izvještaja (FINA).

- (1) Financijski izvještaji neprofitne organizacije, izuzev onih koje vode jednostavno knjigovodstvo, jesu:
 - a) izvještaji o stanju i strukturi, te promjenama u vrijednosti i obujmu imovine, obveza, vlastitih izvora, prihoda i rashoda.
 - b) financijski izvještaj neprofitne organizacije koja vodi jednostavno knjigovodstvo jest godišnji financijski izvještaj o primicima i izdacima.

REGISTAR NEPROFITNIH ORGANIZACIJA – članci 34. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija („Narodne novine“, br. 121/14.)

Neprofitna organizacija obvezna je upisati se u Registar neprofitnih organizacija. Neprofitna organizacija upisuje se u Registar neprofitnih organizacija na temelju prijave dostavljene Ministarstvu financija najkasnije 30 dana od upisa u matični registar. Upis u Registar neprofitnih organizacija uvjet je za dobivanje sredstava iz državnog proračuna, proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora.

Članak 48. *Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija („narodne novine“, br. 121/14.)*

- (1) Neprofitna organizacija osnovana prije stupanja na snagu ovoga Zakona, a koja nije upisana u Registar neprofitnih organizacija, dužna je u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona dostaviti Ministarstvu financija prijavu za upis u Registar neprofitnih organizacija.*
- 5) Neprofitna organizacija iz stavka 4. ovoga članka koja ne podnese prijavu za brisanje iz Registra neprofitnih organizacija u roku predviđenim stavkom 5. ovoga članka, bit će brisana po sili zakona od strane Ministarstva financija.*

Članak 47.

- (1) Inspektor financijskog nadzora koji je obavio nadzor ovlaštenje poduzeti sljedeće:
 1. donijeti rješenje kojim nalaže otklanjanje nepravilnosti i utvrditi rok za otklanjanje nepravilnosti
 2. donijeti rješenje o povratu sredstava u državni proračun, odnosno proračun jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ako utvrdi nezakonito korištenje sredstava doznačenih iz državnog proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i drugih javnih izvora.

<p>Kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj neprofitna organizacija koja vodi dvojno knjigovodstvo</p>	<p>Kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna do 50.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj neprofitna organizacija koja vodi jednostavno knjigovodstvo</p>
---	---

1. ne provodi samoprocjenu funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola....
2. ne izrađuje i/ili ne usvaja financijske planove...
3. ne dostavi izvještaj o potrošnji proračunskih sredstava nadležnom tijelu državne uprave, odnosno JL(R)S...
4. ne vodi poslovne knjige i ne sastavlja knjigovodstvene isprave i financijske izvještaje na hrvatskom jeziku i u valutnoj jedinici koja se primjenjuje u Republici Hrvatskoj....
5. ne vodi poslovne knjige dvojnog knjigovodstva.....
6. ne unosi podatke u glavnu knjigu po unaprijed pripremljenom računskom planu....
7. ne vodi poslovne knjige na način da se osiguraju ispravnost i kontrola unesenih podataka, i/ili čuvanje i mogućnost korištenja podataka, i/ili dobivanje uvida u promet i stanja na računima glavne knjige te vremenski slijed obavljenog unosa poslovnih događaja....
8. vodi poslovne knjige za godinu koja nije jednaka kalendarskoj godini...
9. ne otvori poslovne knjige....
10. ne zaključi poslovne knjige....
11. ne zaštiti poslovne knjige koje se vode na elektroničkom mediju...
12. ne čuva dnevnik, glavnu knjigu i pomoćne knjige u rokovima i na način sukladno odredbama....
13. Ne čuva knjigu primitaka i izdataka, knjigu blagajne, knjigu ulaznih računa, knjigu izlaznih računa i popis dugotrajne nefinancijske imovine u rokovima i na način sukladno odredbama....
14. Ne čuva knjigovodstvene isprave u rokovima i na način sukladno odredbama...
15. Ne popiše imovinu i obveze sukladno odredbama ovoga Zakona
16. Imovinu i obveze ne iskazuje po računovodstvenom načelu nastanka događaja...
17. Prihode i rashode ne priznaje uz primjenu računovodstvenog načela nastanka događaja...
18. Ne sastavlja i ne podnosi financijske izvještaje sukladno odredbama...
19. Ne objavi na svojim mrežnim stranicama revizorsko izvješće o obavljenoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja, odnosno o uvidu u financijske izvještaje za prethodnu godinu...
20. Ne upiše se u Registar neprofitnih organizacija....
21. Ne izvijesti o promjeni podatak unesenih u Registar neprofitnih organizacija...
22. Ne omogući nadzor ovlaštenoj osobi sukladno odredbama....
23. Ne otkloni utvrđene nepravilnosti i ne obavijesti Ministarstvo financija o učinjenom na način predviđen odredbama ovoga Zakona.

Članak 46.

(1) Prvi godišnji financijski izvještaji neprofitne organizacije koji se javno objavljuju putem Registra neprofitnih organizacija odnose se na 2013. godinu.

(7) Prvi godišnji financijski izvještaji koji se daju na uvid, odnosno revidiraju putem ovlaštenog revizora odnose se na 2015. godinu

Članak 46. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija („narodne novine“, br. 121/14.)

(2) „Godišnji financijski izvještaji za 2014. godinu sastavljaju se u skladu s Uredbom o računovodstvu neprofitnih organizacija, a prvi financijski izvještaji, propisani ovim Zakonom, sastavljaju se za izvještajna razdoblja od 1. siječnja 2015.“

8). „Prvi financijski planovi temeljem odredbi ovoga Zakona izrađuju se za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. „

GODIŠNJI FINAINCIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2014. GODINU – ROK : 2.OŽUJKA 2015:

Za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca. 2014. Sastavljaju se sljedeći financijski izvještaji:

IZVJEŠTAJ	OBRAZAC	PREDAJU SE:
BILANCA	BIL-NPF	FINA
RAČUN PRIHODA I RASHODA	PR-RAS-NPF	FINA
BILJEŠKE	propisan minimalni sadržaj	Ne predaju se Fina-i čuvaju se u arhivi NPO koja ih je dužna na zahtjev dostaviti MFIN i DUZR.

Obvezne bilješke za godišnji financijski izvještaj 2014. :

1)pregled ugovornih odnosa koji mogu postati obveza ili

2)pregled stanja i rokova dospijeća dugoročnih i kratkoročnih kredita i zajmova te posebno robnih kredita i financijskih najмова.

Klasifikacija prihoda

Prihodi se razvrstavaju na:

1. Prihode od prodaje robe i pružanja usluga:
 - proizvodnja i prodaja roba i usluga nije uobičajeno za neprofitne organizacije i uglavnom se radi o dodatnim – popratnim djelatnostima
 - neprofitne pravne osobe mogu obavljati prodaju samo vlastitih proizvoda na malo izvan prodavaonica na slijedeće načina:
 - a) na štandovima i klupama izvan tržnica na malo,
 - b) na klupama i štandovima unutar trgovačkih centara, ustanova i sl.,

- c) putem kioska,
 - d) putem prigodnih prodaja (sajmovi, izložbe, priredbe i sl.)
 - e) u prostorima kulturnih, sakralnih, obrazovno- pedagoških, znanstvenih i drugih javnih ustanova te prostorima koji se smatraju zaštićenim područjem prirode.
2. Prihode od članarina i članskih doprinosa
 3. Prihode po posebnim propisima
 4. Prihode od imovine
 5. Prihode od donacija
 1. Prihode od donacija iz proračuna
 2. Prihode od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija
 3. Prihode od trgovačkih društava i ostalih pravnih osoba
 4. Prihode od građana i kućanstava
 5. Ostali prihodi od donacija
 6. Ostale prihode
 7. Prihode od povezanih neprofitnih organizacija
Tekući i/ili kapitalni prijenosi koje jedna NPO ostvari od drugih NPO s kojima je povezana osnivačkim odnosno drugim općim aktima.

Priznavanje prihoda

Prihodi se priznaju temeljem računovodstvenog načela nastanka događaja, sukladno st.1 čl. 20. Zakona.

Recipročni prihodi se priznaju u izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da se mogu izmjeriti neovisno o naplati.

Nerecipročni prihodi priznaju se izvještajnom razdoblju na koje se odnose pod uvjetom da su naplaćeni najkasnije do trenutka predočavanja financijskog izvještaja za isto razdoblje.

Priznavanje donacija

Povezane s izvršenjem ugovorenih programa kao što su projekti i aktivnosti. Priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja razmjerno troškovima provedbe ugovorenih programa (projekata i aktivnosti)

Povezane s nefinancijskom imovinom koja se amortizira. Priznaju se u bilanci kao odgođeni prihod uz priznavanje u prihode izvještajnog razdoblja na sustavnoj osnovi razmjerno troškovima uporabe nefinancijske imovine u razdoblju korištenja.

Stanje imovine i obveza

Financijski položaj neprofitnih organizacija određuje se temeljem sljedećih čimbenika:

1. Imovina- resursi neprofitne organizacije
2. Obveze- neizmirena dugovanja proizašla iz prošlih događaja, za čiju namiru se očekuje odljev resursa
3. Vlastiti izvori- ostatak vrijednosti imovine nakon odbitka svih obveza

Inventura

Kod inventure potrebno je donijeti:

- a) Odluku o popisu i osnivanju povjerenstva za popis
- b) Odluku o obavljenom godišnjem popisu
- c) Izvještaj popisnog povjerenstva o obavljenom godišnjem popisu

OBVEZE UDRUGA PREMA GRADU

Dostaviti najkasnije do novog zahtjeva za uplatu sredstava:

- 1. Izvješća po prethodnim odlukama gradonačelnika za 2013. godinu i dosadašnji dio 2014. godine s pripadajućim računima, putnim nalogima, obračunima plaća ili naknada i sl.**
- 2. Izvadak iz Registra neprofitnih organizacija**
- 3. Program rada i financijski plan za 2015. godinu**
- 4. Završno izvješće programsko i financijsko (do 31. 03. 2015.) , posebno po izvorima financiranja gdje je vidljiva donacija Grada Dubrovnika**
- 5. Ostala potrebna dokumentacija sukladno zakonskim propisima, ugovornim obvezama te temeljem zahtjeva nadležnog odjela**

Ukoliko udruge ne dostave potpunu dokumentaciju, ne ispoštuju sve obveze , Grad Dubrovnik će tražiti povrat sredstava zakonskim putem. Navedene udruge neće se uzeti u obzir pri financiranju programa i projekata u narednoj godini.

KORISNI LINKOVI

Ministarstvo financija Republike Hrvatske

web stranica: <http://www.mfin.hr/hr/neprofitne-organizacije>

Kontakt:

Tel: 01/4591 333

Faks: 01/4922 583

e-mail: hajdica.filipcic@mfin.hr

Ministarstvo uprave Republike Hrvatske

Web stranica: <https://uprava.gov.hr/o-ministarstvu/ustrojstvo/uprava-za-opcu-upravu/registri/registar-udruga/826>

Kontakt:

Tel: 01/2357- 555

Faks: 01/2357- 607

e-mail: kontakt-uprava@uprava.hr

Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije Republike Hrvatske

web stranica: <http://www.mrrfeu.hr/default.aspx?id=651>

Kontakt :

Tel: 01/6400 600

Fax: 01/6400 644

e-mail: kabinet@mrrfeu.hr

Ured za udruge . Vlada Republike Hrvatske

web stranica: <http://www.uzuvrh.hr/defaulthrv.aspx>

Kontakt:

Tel: 01/4598-810

Fax: 01/4598-811

e-mail: info@uzuvrh.hr

Upravni odjel za obrazovanje, šport, socijalnu skrb i civilno društvo Grada Dubrovnika

web stranica: http://www.dubrovnik.hr/upravni_odjel.php?uo=4

Kontakt:

Tel: 020/640-826

Fax: 020/640-834

e-mail: drustvenedj@dubrovnik.hr

Vijeće civilnog društva Grada Dubrovnika

web stranica: <http://www.civilnodrustvo-dubrovnik.hr/>

Kontakt:

Tel: 020/640-832

e-mail: mrgurevic@dubrovnik.hr

Deša Dubrovnik – Humanitarna i mirotvorna organizacija

web stranica: <http://desa-dubrovnik.hr/?lang=en>

Kontakt:

Tel: 020/420-145

020/311-625

Fax: 020/411-033

e-mail: desa@du.t-com.hr

Aktualni propisi

- [Zakon o udrugama \("Narodne novine", br. 74/14.\)](#),
- [Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija \("Narodne novine", br. 121/14.\)](#),
- [Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija \("Narodne novine", br. 10/09. i 07/09.\)](#),
- [Zakon o lokalnoj i područnoj \(regionalnoj\) samoupravi \("Narodne novine", br. 33/01., 60/01., 129/05., 109/07., 125/08., 36/09., 150/11., 144/12. i 19/13.\)](#),
- [Zakon o proračunu \("Narodne novine", br. 136/12.\)](#)
- [Zakon o fiskalnoj odgovornosti \("Narodne novine", br.139/10. i 19/14.\)](#)
- [Zakon o računovodstvu \("Narodne novine", br. 109/07., 54/13. i 121/14.\)](#)
- [Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja registra udruga Republike Hrvatske i registra stranih udruga u Republici Hrvatskoj \("Narodne novine", br. 4/15.\)](#)
- [Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu\("Narodne novine", br. 1/15.\)](#)
- [Pravilnik o službenoj iskaznici i službenoj znački inspektora financijskog i proračunskog nadzora \("Narodne novine", br. 125/13.\)](#)

NAPOMENE I UPUTE

* U Priručniku su obrađeni najvažniji ali ne i svi zakonski i podzakonski propisi, moguće su pojedine greške stoga savjetujemo korisnicima da temeljito prouče sve aktualne propise.

* Priručnik nema karakter službenog dokumenta te služi isključivo u informativne svrhe.

* Najvažniji propisi nalaze se u ovom Priručniku u obliku hiperlinka a mogu se otvoriti u obliku dokumenta na internetu na sljedeći način : CTRL+ klik lijevom tipkom miša.